

SUNDHEDSDATA - INDBLIK

August 2019

Brug af sølv til tandfyldninger begrænset betydeligt siden år 2000

SUNDHEDSDATA-
STYRELSEN

Brugen af sølv til tandfyldninger er begrænset betydeligt siden år 2000

Siden årtusindskiftet er brugen af sølv til tandfyldninger i Danmark begrænset betydeligt – dette er i tråd med, at reglerne for brug af sølvfyldninger løbende er skærpet siden 2003. Der sker et fald gennem hele perioden fra 2000 til 2018, og det største fald sker i perioden efter, at Sundhedsstyrelsen anbefalede en generel udfasning i 2006. Sundhedsstyrelsens nyeste vejledning på området er fra 2018.

Hovedresultater

- Antal nye tandfyldninger i sølv falder fra 1,2 millioner i 2000 til knap 32.500 i 2018 – svarende til et fald på 97 pct.
- I 2018 udgør fyldninger i sølv 1 pct. af alle nye tandfyldninger - i 2000 var andelen 42 pct.
- Der er ikke regional forskel i, hvor stor en andel sølvfyldninger udgør af alle nye tandfyldninger i 2018.
- I 2018 er andelen af tandlægepraksis, hvor der **ikke** anvendes sølv til nye tandfyldninger, større i Region Hovedstaden end i de andre regioner.

Regler vedrørende brug af sølv til tandfyldninger

- 2003: Miljøministeriet forbyder brugen af sølvfyldninger i tænder, med undtagelse af blivende kindtænder, der er udsat for stærkt slid.¹
- 2006: Sundhedsstyrelsen anbefaler en generel udfasning af brugen af sølvfyldninger.²
- 2017: Reglerne vedrørende tandsølvfyldninger bliver indskærpet i en ny EU-forordning.³
- 2018: Ny vejledning om tandfyldningsmaterialer fra Sundhedsstyrelsen. I tråd med EU-forordningen følger det af vejledningen, at sølvfyldninger ikke må bruges til børn under 15 år, gravide eller ammende, medmindre tandlægen finder, at det er strengt nødvendigt.⁴

¹ Miljøministeriets BEK nr. 627 af 1. juli 2003, Bekendtgørelse om forbud mod import, salg og eksport af kviksølv og kviksølvholdige produkter.

² Udfasning af amalgam i tandplejen – afklaring af muligheder og anbefalinger, Sundhedsstyrelsen 2006.

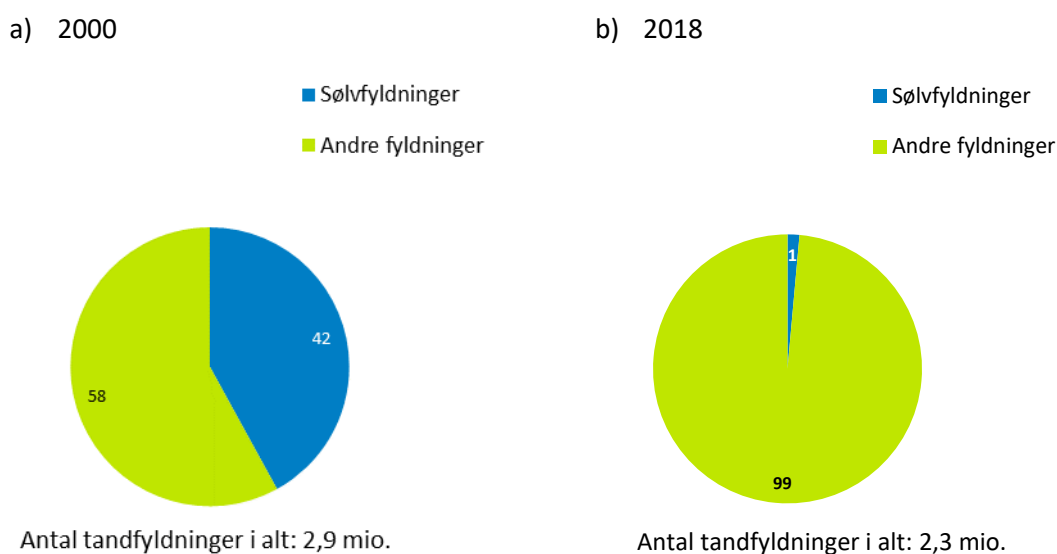
³ EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS FORORDNING (EU) 2017/852 af 17. maj 2017 om kviksølv og om ophævelse af forordning (EF) nr. 1102/2008.

⁴ Sundhedsstyrelsens VEJ nr. 9552 af 5. juli 2018, Vejledning om anvendelse af tandfyldningsmateriale.

Sølvfyldninger udgør en betydelig mindre andel af nye tandfyldninger i 2018 sammenlignet med 2000

Tandlæger fylder sølv i 1 pct. af nye tandfyldninger i 2018. Det tilsvarende tal i 2000 er 42 pct., jf. Figur 1. Når antallet af sølvfyldninger holdes op imod det samlede antal tandfyldninger er der en betydelig ændring fra 2000 til 2018.

Figur 1 Nye tandfyldninger fordelt efter fyldningsmateriale (pct.)

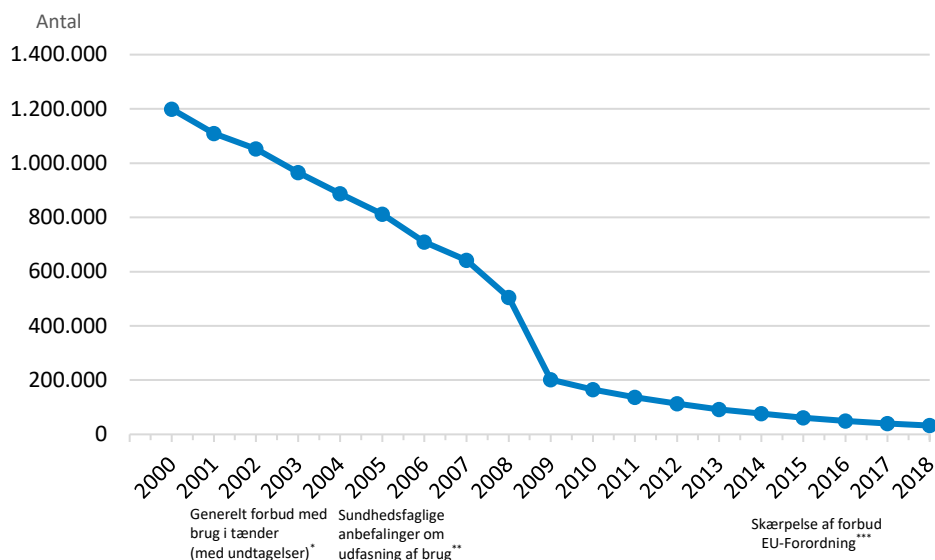
Kilde: Sygesikringsregisteret, Sundhedsdatastyrelsen.

Note: Oplysninger om tandfyldninger er baseret på behandlinger hos praktiserende tandlæger i året.
 Sølvfyldninger: Tandfyldninger og gradvise ekskaveringer af sølv (amalgam) (1501, 1502, 1503, 1551, 1552, 1553).
 Øvrige fyldninger: Tandfyldninger og ekskaveringer af plast og glasionomer (1504, 1505, 1506, 1507, 1509, 1554, 1555, 1556, 1557, 1558, 1559).

Antal nye sølvfyldninger falder fra 1,2 mio. i 2000 til mindre end 33.000 i 2018

I 2000 udfører praktiserende tandlæger omkring 1,2 millioner nye sølvfyldninger. I 2018 falder antallet til 32.500, jf. Figur 2.

Figur 2 Antal nye tandfyldninger i sølv, 2000-2018

Kilde: Sygesikringsregisteret, Sundhedsdatastyrelsen.

Note: *Bekendtgørelse om forbud mod import, salg og eksport af kviksølv og kviksølvholdige produkter, Miljøministeriets BEK nr. 627 af 1. juli 2003

**Udfasning af amalgam i tandplejen - afklaring af muligheder og anbefalinger, Sundhedsstyrelsen 2006

***EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS FORORDNING (EU) 2017/852 af 17. maj 2017 om kviksølv og om ophævelse af forordning (EF) nr. 1102/2008

Oplysninger om tandfyldninger er baseret på behandlinger hos praktiserende tandlæger i året.

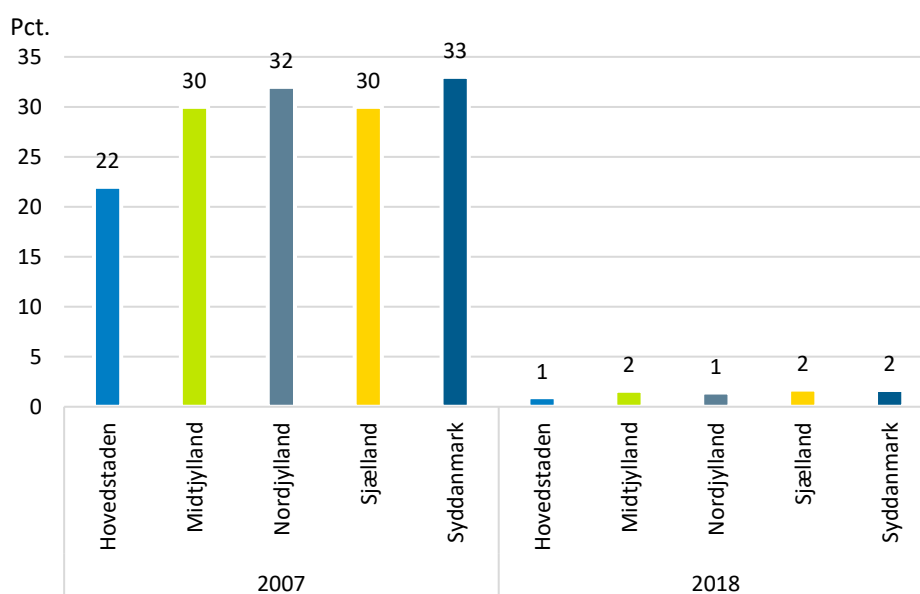
Sølvfyldninger: Tandfyldninger og gradvise ekskaveringer af sølv (amalgam) (1501, 1502, 1503, 1551, 1552, 1553).

I 2018 er brugen af sølvfyldninger i Danmark faldet med 97 pct. siden 2000. Brugen af sølvfyldninger falder gennem hele perioden fra 2000 til 2018. Det største fald er i årene umiddelbart efter, at Sundhedsstyrelsen anbefaler en generel udfasning af brugen af sølvfyldninger i 2006.

I 2018 er der ikke længere regionale forskelle i, hvor stor en andel af nye tandfyldninger, der er udført med sølv

I 2018 udgør sølvfyldninger 1-2 pct. af samtlige nye tandfyldninger i alle regioner. Ti år tidligere er der større forskel i brugen af sølvfyldninger på tværs af landet, hvor tandlæger i Region Hovedstaden bruger sølv i mindre grad end i de øvrige regioner. I 2007 er mindre end hver fjerde nye tandfyldning af sølv i Region Hovedstaden, mens tandlæger i Region Syddanmark og Region Nordjylland fylder sølv i hver tredje nye tandfyldning, jf. Figur 3.

Figur 3 Sølvfyldningers andel af alle nye tandfyldninger (pct.), region 2007 og 2018

Kilde: Sygesikringsregisteret, Sundhedsdatastyrelsen.

Note: Oplysninger om tandfyldninger er baseret på behandlinger hos praktiserende tandlæger i året.

Sølvfyldninger: Tandfyldninger og gradvise ekskaveringer af sølv (amalgam) (1501, 1502, 1503, 1551, 1552, 1553).

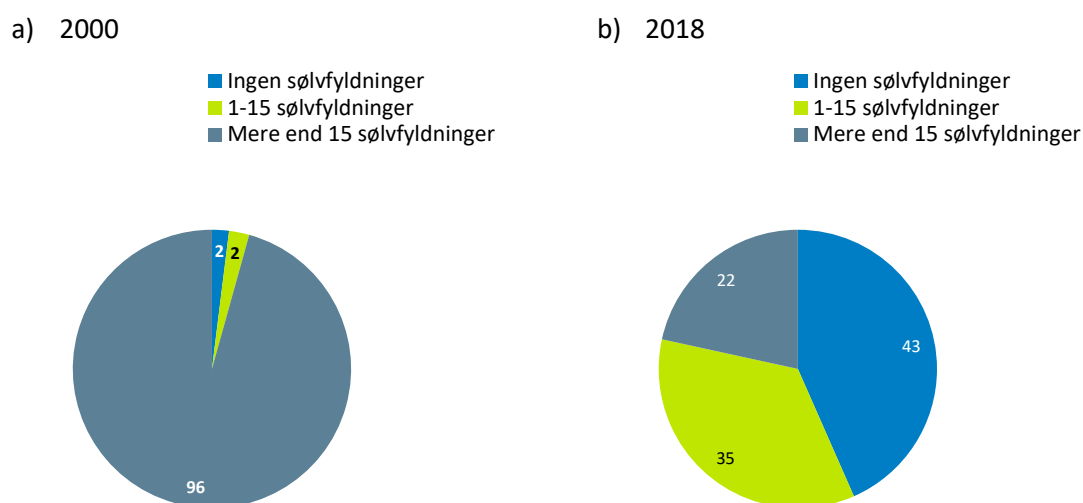
Øvrige fyldninger: Tandfyldninger og ekskaveringer af plast og glasionomer (1504, 1505, 1506, 1507, 1509, 1554, 1555, 1556, 1557, 1558, 1559).

Tallene for 2018 sammenholdes her med tal for 2007, hvor regionerne blev oprettet i forbindelse med strukturreformen.

Andelen af tandlægepraksis, der *ikke* bruger sølv til nye tandfyldninger, stiger fra 2 pct. til 43 pct. fra 2000 til 2018

Der sker en væsentlig stigning i, hvor stor en andel af tandlægepraksis, der *ikke* anvender sølv til tandfyldninger fra 2000 til 2018. I 2018 bruger mere end fire ud af ti tandlægepraksis *ikke* sølv til nye tandfyldninger. Det gælder 2 pct. af tandlægepraksis i 2000. Over samme periode falder andelen af tandlægepraksis, der bruger sølv til mere end 15 tandfyldninger om året, fra 96 pct. til 22 pct., jf. Figur 5.

Figur 4 Tandlægepraksis fordelt efter antal udførte nye sølvfyldninger i året (pct.)

Kilde: Sygesikringsregisteret, Sundhedsdatastyrelsen.

Note: Oplysninger om tandfyldninger er baseret på behandlinger hos praktiserende tandlæger i året.
 Sølvfyldninger: Tandfyldninger og gradvise ekskaveringer af sølv (amalgam) (1501, 1502, 1503, 1551, 1552, 1553).
 Øvrige fyldninger: Tandfyldninger og ekskaveringer af plast og glasionomer (1504, 1505, 1506, 1507, 1509, 1554, 1555, 1556, 1557, 1558, 1559).

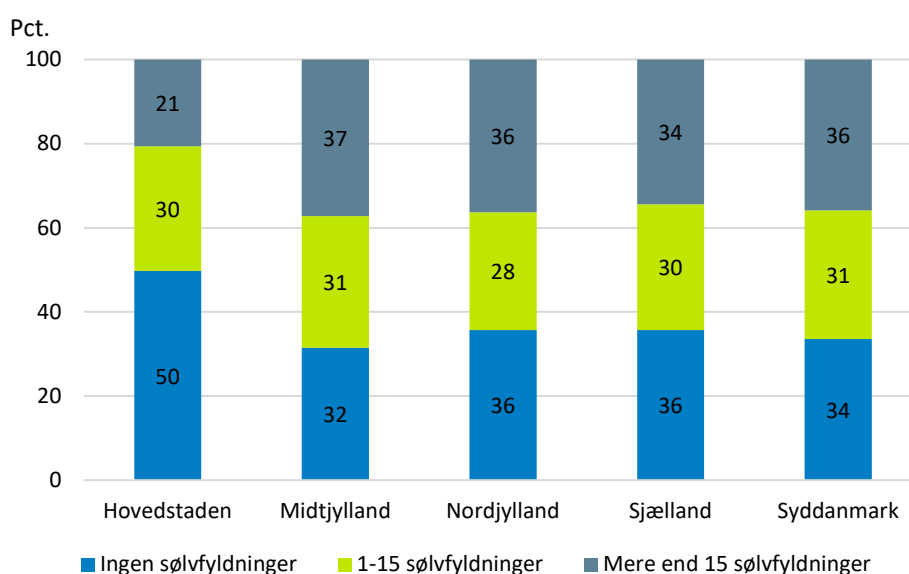
På baggrund af oplysninger om brugen af sølv til nye tandfyldninger i den enkelte tandlægepraksis inddeles praksis i følgende tre grupper:

- Ingen sølvfyldninger,
- 1-15 sølvfyldninger, og
- Mere end 15 sølvfyldninger

En ud af to tandlægepraksis i Region Hovedstaden bruger *ikke* sølv til tandfyldninger i 2018

Der er forskel mellem regionerne, når der ses på brugen af sølv til nye tandfyldninger i tandlægepraksis i 2018. En større andel af tandlægepraksis i Region Hovedstaden bruger *ikke* sølv til fyldninger sammenlignet med de øvrige regioner. Blandt tandlægepraksis i Region Hovedstaden er det næsten hver anden tandlægepraksis, der *ikke* bruger sølv i nye tandfyldninger i 2018. I de øvrige regioner gælder det omkring hver tredje, *jf. Figur 5*.

Figur 5 Tandlægepraksis fordelt efter antal nye udførte sølvfyldninger i året (pct.), region 2018

Kilde: Sygesikringsregisteret, Sundhedsdatastyrelsen.

Note: Oplysninger om tandfyldninger er baseret på behandlinger hos praktiserende tandlæger i året.
 Sølvfyldninger: Tandfyldninger og gradvise ekskaveringer af sølv (amalgam) (1501, 1502, 1503, 1551, 1552, 1553).
 Øvrige fyldninger: Tandfyldninger og ekskaveringer af plast og glasionomer (1504, 1505, 1506, 1507, 1509, 1554, 1555, 1556, 1557, 1558, 1559).

På baggrund af oplysninger om brugen af sølv til nye tandfyldninger i den enkelte tandlægepraksis inddeles praksis i følgende tre grupper:

- Ingen sølvfyldninger,
- 1-15 sølvfyldninger, og
- Mere end 15 sølvfyldninger

Selvom sølvfyldninger udgør stort set samme andel af nye tandfyldninger i alle regioner, *jf. Figur 3*, er der altså forskelle mellem regionerne, når det handler om, hvor mange tandlægepraksis, der *ikke* anvender sølv, *jf. Figur 5*.